

U 32/2026 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om justering av importtullar på vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater och om öppnande av tullkvoter för import av vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater (COM/2025/471 final), och kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om att inte tillämpa tullar på import av vissa varor (COM/2025/472 final) samt om handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna (*Handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 28 augusti 2025 till Europaparlamentets och rådets förordning om justering av importtullar på vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater och om öppnande av tullkvoter för import av vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater (COM/2025/471 final), och kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om att inte tillämpa tullar på import av vissa varor (COM/2025/472 final) samt en promemoria om förslagen och om handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna.

Med anledning av brådskan framlades först en E-utredning (E 79/2025 rd) som handlade om läget för handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna och om kommissionens förslag till förordningar och som hade samordnats i statsrådets samordningssystem. Denna skrivelse omfattar inga nya ståndpunkter jämfört med den tidigare E-utredningen. Eftersom trilogiförhandlingarna avancerades snabbt, framlades till riksdagen därtill en kompletterande E-utredning (EJ 1/2026 rd) den 12 maj 2026 som hade samordnats i statsrådet samordningssystem.

Helsingfors den 28 maj 2026

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio

Enhetschef Ilkka Saarinen

EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM JUSTERING AV IMPORTTULLAR PÅ VISSA VAROR MED URSPRUNG I AMERIKAS FÖRENTA STATER OCH OM ÖPPNANDE AV TULLKVOTER FÖR IMPORT AV VISSA VAROR MED URSPRUNG I AMERIKAS FÖRENTA STATER (COM(2025)471 FINAL), OCH KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ATT INTE TILLÄMPA TULLAR PÅ IMPORT AV VISSA VAROR (COM(2025)472 FINAL), SAMT HANDELSFÖRBINDELSERNA MELLAN EU OCH FÖRENTA STATERNA

1 Bakgrund

Den här U-skrivelsen handlar om handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna inbegripet två av kommissionens förslag till förordning, nämligen förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om justering av importtullar på vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater och om öppnande av tullkvoter för import av vissa varor med ursprung i Amerikas förenta stater (COM(2025)471, nedan kallat *förslaget till en förordning om tullnedsättningar av industrivaror*) och förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om att inte tillämpa tullar på import av vissa varor (COM(2025) 472, nedan kallad *hummerförordningen*).

Statsrådet framlade först en E-utredning (E 79/2025 rd) som handlade om läget för handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna och om kommissionens förslag till förordningar och som hade samordnats i statsrådets samordningssystem. Denna U-skrivelse omfattar inga nya ståndpunkter eller förhandlingsambitioner jämfört med den ifrågavarande E-utredningen. Den kompletterande E-utredningen (EJ 1/2026 rd) som framlades till riksdagen den 12 maj 2026 innehåller uppdaterade information om förhandlingsläget.

Om handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna

År 2025 införde Förenta staterna nya importtullar och andra ekonomiska åtgärder i stor omfattning och har genom dem syftat till att främja sina mål inom olika politikområden. Förenta staternas handelspolitiska åtgärder har inverkat på det internationella ekonomiska systemet. Genom sina åtgärder syftar Förenta staterna till bland annat att minska det stora underskottet i varuhandeln, stärka den industriella produktionen i USA och svara på den osunda handelspraxisen på världsmarknaden. Dessutom tas extra inkomster ut genom tullar i syfte att balansera den federala budgeten, som uppvisar underskott, och finansiera skattesänkningar.

Efter att Förenta staterna ensidigt hade höjt tullarna i april 2025 förhandlade landet med flera handelspartner och ingick avtal med flera handelspartner, inklusive EU. Förenta staternas tullnivåer per land började gälla den 7 augusti (nivån på tilläggstullarna: 10–41 procent). Till följd av avtalen och de ensidiga tullhöjningarna har Förenta staternas tullnivå stigit avsevärt. Dessutom har Förenta staterna infört och ska införa nya tullar per sektor. Med tiden klarnar det vilka konsekvenser Förenta staternas tullar har för landets ekonomi och å andra sidan för de europeiska exportföretagen.

Om EU:s och Förenta staternas gemensamma uttalande

EU och Förenta staterna utfärdade ett gemensamt uttalande om sin bilaterala handelsförbindelsen den 21 augusti 2025. I enlighet med det gemensamma uttalandet införde Förenta staterna en generell tull om 15 procent på EU-varor (inbegripet vanliga tullar) och åtog sig att återställa sin tullnivå för vissa varukategorier till samma nivå som landet hade tillämpat före april. Exporten av de varor där tullnivån tidigare har varit mer än 15 procent fortsatte exklusive tilläggstullar enligt de tidigare tullnivåerna.

Trots höjningen av tullnivån kan det gemensamma uttalandet skapa konkurrensfördelar för europeiska företag jämfört med konkurrenterna i andra länder. Orsaken är att många andra länders tullar är tilläggstullar, medan de varor som importerats från EU omfattas av ett visst slags tulltak. EU har även kunnat förhandla fram undantag för vissa sektorer (till exempel flygplan och flygplansdelar, så kallade generiska läkemedel, vissa naturresurser, vissa kemiska produkter), nämligen undantag genom vilka Förenta staterna fortfarande tillämpade den tidigare tullnivån. Dessutom anser EU att Förenta staterna tar ut tullar på högst 15 procent på varor med ursprung i EU, om Förenta staterna inför sektorspecifika tullar för vissa sektorer (såsom halvledare).

I enlighet med det gemensamma uttalandet avskaffar EU importtullarna på industrivaror med ursprung i Förenta staterna och delvis på vissa jordbruksvaror och fiskvaror. Den 28 augusti 2025 lade kommissionen fram förslag till förordningar angående dessa ändringar (beskrivs nedan i punkten Förslaget huvudsakliga innehåll).

Genom det gemensamma uttalandet avtalas även samarbete inom reglering, bland annat när det gäller standarder, jordbruksvaror, telekommunikationsutrustning, immateriella rättigheter, digital handel, ekonomisk säkerhet, värdekedjor och kritiska mineraler. Med beaktande av Förenta staternas bekymmer för EU:s reglering, såsom mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM), direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (CSDDD), direktivet om hållbarhetsrapportering (CSRD) och avskogningsförordningen åtar EU sig att fortsätta arbetet för att hitta lösningar. Dessutom åtar EU sig att köpa amerikanska energivaror till ett värde av 750 miljarder euro och AI-chipp till ett värde av 40 miljarder euro under de närmaste tre åren. EU beräknar att europeiska företag investerar i Förenta staterna till ett värde av 600 miljarder dollar före 2029, det vill säga utgången av Donald Trumps andra mandatperiod som president.

Det gemensamma uttalandet förväntades medföra framsynthet i den transatlantiska handeln. Detta har inte förverkligats till alla delar. Tullarna på flera exportvaror som är viktiga för Finland har höjts avsevärt. Dessutom utvidgade Förenta staterna i augusti 2025 stål- och aluminiumtullarna (50 procent) så att de även omfattade flera maskiner och apparater som Finland exporterar i betydande omfattning. Tullhöjningar kan möjligen förväntas även framöver. I Förenta staterna pågår flera sektorspecifika undersökningar enligt Section 232 (utrikeshandelns inverkan på den nationella säkerheten), vilket kan tyda på införande av nya tullar. Trots att en del av dem har behandlats i det gemensamma uttalandet, kan osäkerheten inom handeln fortsätta.

Våren 2025 beredde EU motåtgärder och balanserande åtgärder till ett värde av 93 miljarder euro med anledning av Förenta staternas tullhöjningar. Åtgärderna skulle ha inneburit höjningar av tullarna på varor med ursprung i Förenta staterna och restriktioner på exporten av varor som exporteras till Förenta staterna. Paketet med motåtgärder och balanserande åtgärder blev färdigt och medlemsländerna antog det i juli 2025 (kommissionens genomförandeförordning 2025/1564, den 24 juli 2025). Efter att EU och USA hade nått en överenskommelse om handelsförbindelserna upphävde EU ikraftträdandet av de balanserande åtgärderna (kommissionens genomförandeförordning 2025/1727, den 5 augusti 2025 och 2026/295, den 4

februari 2025). Vid behov kan motåtgärderna och de balanserande åtgärderna dock införas igen, om situationen kräver det.

2 Förslagets syfte

Syftet med kommissionens förslag till förordningar är att snabbt genomföra de politiska åtagandena enligt det gemensamma uttalandet mellan EU och Förenta staterna, att avskaffa EU:s importtullar på industrivaror med ursprung i Förenta staterna och att justera EU:s tullkvoter för vissa havslevande och jordbruksvaror. Avsikten är att endast bevilja Förenta staterna förmånerna enligt artikel 56 i EU:s tullkodex (952/2013).

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Om kommissionens förslag till förordningar

Kommissionen har lagt fram två förslag till förordningar i syfte att genomföra överenskommelsen för EU:s del enligt det gemensamma uttalandet.

Det första förslaget innehåller bestämmelser om att EU:s importtullar på industrivaror med ursprung i Förenta staterna är noll procent. Varor som tullarna på noll procent tillämpas på ingår i bilaga I till förslaget till förordning. Bilagan omfattar varor som traditionellt har ansetts ingå i industrivarorna (till exempel kemiska produkter, läkemedel, gödselmedel, plaster, textilvaror, kläder och skodon, skogsindustrivaror, stål, aluminium, koppar och vidareförädlade produkter av koppar, maskiner och apparater, fordon, vattenfartyg, medicinska apparater och optiska apparater) samt vissa icke-känsliga jordbruksprodukter.

Dessutom innehåller förslaget bestämmelser om att värdetullen (den så kallade ad valorem-komponenten av tullen) på vissa varor inte ska tillämpas. Varor som detta gäller har förtecknats efter produktnamn i bilaga II. Bilagan omfattar vissa jordbruksvaror som tomater, gurkor, kronärtskockor, äpplen, körsbär, päron, plommon, grapefruktjuice, vindruvor och olika citrusfrukter. Eventuella antidumpningstullar på varor ska dock tillämpas även framöver.

Genom förslaget öppnas även EU:s tullkvoter för vissa havslevande och jordbruksvaror med ursprung i Förenta staterna. Dessa varor har förtecknats i bilaga III till förslaget till förordning. Bilagan omfattar bland annat kött av svin, kött av bison, mejeriprodukter, ost, nötter, sojabönlja, djurfoder, havslevande och fiskar, kokosmjöl och choklad, livsmedelsberedningar och alkoholfria drycker.

Förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den andra förordningen innehåller bestämmelser om att inte tillämpa tullar på import av hummer och vissa beredda hummervaror från och med den 1 augusti 2025. Det tidigare interimistiska beslutet om tullfri behandling av importen av hummer löpte ut den 31 juli 2025.

Båda förslagen till förordningar innefattar även en klausul om upphävande. Enligt klausulen får kommissionen anta en genomförandeförordning för att helt eller delvis upphäva de förmåner som har beviljats genom förordningen, om Förenta staterna till exempel underlåter att genomföra det gemensamma uttalandet eller på annat sätt undergräver de mål som eftersträvas med det gemensamma uttalandet, undergräver tillträdet för unionens ekonomiska aktörer till Förenta staternas marknad eller på annat sätt stör handels- och investeringsförbindelserna mellan unionen och Förenta staterna, eller om omständigheter har ändrats i förhållande till dem

som förelåg vid den tidpunkt då det gemensamma uttalandet utfärdades. Dessutom kan tullförmånerna enligt förordningen upphävas, om importen från Förenta staterna ökar i så stor omfattning att den orsakar allvarliga skador eller medför hot om allvarliga skador för en viss produktionsgren inom unionen.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

4.1 Rättslig grund

Det gemensamma uttalandet, som EU och Förenta staterna utfärdade den 21 augusti 2025, är en icke-bindande politisk överenskommelse. Medan förhandlingarna pågick behandlades ärendet i rådet vid sidan av ministerråden, i Ständiga representanternas kommitté inom EU och i handelspolitiska kommittén. Medan förhandlingarna pågick informerades kommissionen Europaparlamentet i enlighet med artikel 218.10 i EUF-fördraget.

Kommissionen föreslår att förslagen till förordningar grundas på artikel 207.2 om handelspolitik i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Enligt artikel 207.2 i EUF-fördraget ska Europaparlamentet och rådet genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder för att fastställa inom vilken ram den gemensamma handelspolitiken ska genomföras. Artikel 207.1 i EUF-fördraget fastställer tillämpningsområdet för den gemensamma handelspolitiken, som bland annat omfattar handel med varor och tjänster samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, utländska direktinvesteringar, exportpolitik och handelspolitiska skyddsåtgärder. Förordningarna ska antas i rådet med kvalificerad majoritet.

Statsrådet anser att den rättsliga grund som har föreslagits i förordningarna är adekvat.

4.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Förslagen hör till unionens exklusiva befogenhet och därför subsidiaritetsprincipen tillämpas inte.

Enligt proportionalitetsprincipen i artikel 5 i EUF-fördraget ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen. Statsrådet anser att förslagen är förenligt med proportionalitetsprincipen.

5 Förslagets konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser av förslagen till förordningar

Kommissionen anser att förslagen till förordningar har en begränsad effekt på unionens budget i form av uteblivna tullar. EU:s importtullar på varor med ursprung i Förenta staterna är i stor utsträckning låga.

När det gäller det första förslaget till förordning stiger den beräknade effekten på unionens budget på grund av uteblivna tullintäkterna, enligt kommissionens beräkning, till cirka 3,6 miljarder euro. Beräkningen bygger på handelsvolymerna för året 2024. Det ska beaktas att det är fråga om en beräkning, eftersom medlemsländerna får behålla 25 procent av tullarna som kompensation för tulluppbörden.

För jordbruksprodukter beräknas EU:s förlust av tullintäkter uppgå till cirka 230 miljoner euro och inverkan på EU:s budget uppgår till 172,5 miljoner euro.

För havslevande beräknas EU:s förlust av tullintäkter uppgå till cirka 63 miljoner euro och inverkan på EU:s budget uppgår till 47 miljoner euro.

För industrivaror beräknas EU:s förlust av tullintäkter uppgå till cirka 4,6 miljarder euro och inverkan på EU:s budget uppgår till 3,4 miljarder euro.

När det gäller det andra förslaget till förordning konstaterar kommissionen att hummer inte är en så kallad känslig produkt för unionen, eftersom unionen fortfarande är nettoimportör av de produkter som omfattas av förordningen. Under 2024 importerade unionen dessa hummerprodukter från Förenta staterna till ett värde av cirka 72 miljoner EUR, vilket motsvarar 22 procent av den totala importen från länder utanför unionen. Enligt kommissionens beräkning uppgår den årliga budgetpåverkan till cirka 7,5 miljoner euro, och av detta belopp står beredda languster och beredd hummer för cirka 48 000 euro.

Tullarna på industrivaror som importeras från Förenta staterna till Finland motsvarar ungefär 14 miljoner euro, och finska staten får 25 procent av det beloppet för uppbördskostnader. Det innebär att effekten på statsbudgeten uppgår till cirka 3,5 miljoner euro. Beräkningen bygger på handelsvolymen för 2024.

Under 2024 importerades hummerprodukter enligt den andra förordningen till Finland till ett värde av cirka 10 000 euro. Tullarna på hummerprodukter har varit tillfälligt upphävda redan tidigare. Därför har detta förslag ingen inverkan på statsbudgeten.

6 Förslagets förhållande till grundlagen samt till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Förordningarna omfattas av handelspolitiken och därmed av unionens exklusiva befogenhet.

Enligt statsrådets preliminära bedömning har förordningarna inga direkta konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

7 Ålands behörighet

Enligt artikel 207 (handelspolitik) i EUF-fördraget omfattas handelspolitiken av unionens exklusiva befogenhet.

Förslagen till förordningar omfattas av handelspolitiken och därmed av unionens exklusiva befogenhet. Efter att förordningarna har antagits ska de träda i kraft på nationell nivå utan särskilda åtgärder.

Enligt statsrådets bedömning innebär förordningarna inga frågor som omfattas av Ålands behörighet. Utifrån 27 § 4, 42 och 12 punkterna i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket, även på Åland, lagstiftningsbehörighet i fråga om Finlands förhållande till utländska makter och övriga angelägenheter samt å andra sidan utrikeshandeln.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

I enlighet med artikel 218.10 i EUF-fördraget ska kommissionen omedelbart och fullständigt informera Europaparlamentet om handelsförhandlingarna mellan EU och Förenta staterna i alla skeden.

Avsikten är att utfärda förslagen till förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet (kvalificerad majoritet i rådet). En preliminär överenskommelse i trepartsförhandlingarna nåddes den 20 maj 2026.

9 Den nationella behandlingen av ärendet

Utrikesministeriet har berett ärendet i samarbete med andra ministerier och intressenterna.

Den tidigare E-utredning (E 79/2025), som har ett likalydande innehåll som denna utredning, behandlades genom ett skriftligt förfarande i handelspolitiska sektionen (EU2) och sektionen för yttre förbindelser (EU3) mellan den 18 och den 22 september 2025. Stora utskottet och utrikesutskottet hörde utrikesministeriet om ärendet. Utrikesutskottet beslutade att inga ytterligare åtgärder vidtas med anledning av ärendet.

Statsrådet gav en kompletterande E-utredning (EJ 1/2026 rd) den 12 maj 2026 när trilogiförhandlingarna avancerades snabbt. Den kompletterande E-utredningen behandlades genom ett skriftligt förfarande i handelspolitiska sektionen (EU2) mellan den 8 och 12 maj 2026.

U-skrivelsen behandlades genom ett skriftligt förfarande i handelspolitiska sektionen (EU2) och sektionen för yttre förbindelser (EU3) mellan den 17 och den 19 december 2025. Snabba förändringar i den geopolitiska situationen har orsakat resurspress och därmed framlades U-skrivelsen sent. Finland har bidragit aktivt till behandlingen av kommissionens förslag under hela processen. Statsrådets ståndpunkt gällande kommissionens förslag till förordningar (vars behandling riksdagen redan har bidragit till) verkar bli uppnådda väl.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att det är viktigt för Finland att upprätthålla och stärka de transatlantiska förbindelserna för att Finland ska kunna utveckla de politiska och handelsekonomiska förbindelserna och ta itu med globala utmaningar. Förenta staterna är fortfarande EU:s och Finlands största handels- och investeringspartner utanför EU.

Statsrådet anser att det gemensamma uttalandet om handelsförbindelserna mellan EU och Förenta staterna delvis skapar stabilitet i handelsförbindelserna. Statsrådet vill dock framföra sina bekymmer för en höjning av Förenta staternas tullnivå och för hur eventuella nya sektorspecifika tullar och restriktioner på handel kommer att påverka de transatlantiska förbindelserna och framsyntheten av företagens affärsmiljö.

Statsrådet tar hänsyn till att det gemensamma uttalandet är ett första steg i utvecklingen av handelsförbindelserna och förbättringen av marknadstillträdet för parterna och anser att det är viktigt att handelsförbindelserna mellan EU och USA byggs upp baserat på den regelbaserade internationella ordningen. Statsrådet anser att kommissionens förslag till förordning om avskaffande av EU:s importtullar på industrivaror och vissa jordbruksprodukter samt om justering av tullkvoter ska bygga på ett förmånligt marknadstillträde och stöder det långsiktiga målet för att skapa en transatlantisk marknadsplats. Statsrådet understryker behovet av att noggrant följa och utvärdera den amerikanska handelspolitikens utveckling, genomförandet av det gemensamma uttalandet och marknadstillträdet för europeiska företag. Statsrådet stöder förslaget i utkastet till förordning till att förmåner som beviljas baserat på förordningarna kan

avskaffas eller upphöra vid behov. Vid behandlingen av förordningen gäller det att kartlägga möjligheterna att bevilja EU:s tullförmåner för viss tid i syfte att utvärdera och stödja det fortsatta arbetet med att avreglera handeln.

Statsrådet anser att det är viktigt att EU i olika situationer i första hand eftersträvar lösningar som har förhandlats fram, men vid behov även är beredd att införa motåtgärder och balanserande åtgärder eller upphöra att tillämpa tullförmåner.

Statsrådet anser att handelsförbindelsernas omfattning och läge kräver en aktiv påverkan. Statsrådet fortsätter att främja de finska företagens intressen och påverkar aktivt på förbättringen av marknadstillträdet genom förhandlingar mellan EU och Förenta staterna och genom exportfrämjande åtgärder. Statsrådet anser att det är viktigt att de fortsatta förhandlingarna även försöker stärka tekniksamarbetet mellan EU och Förenta staterna i syfte att främja globala verksamhetsbetingelser. Statsrådet stöder förbättringen av samarbetet i regleringsfrågor med Förenta staterna, bland annat när det gäller ekonomisk säkerhet, kritiska mineraler och digital handel, samt i syfte att utvidga omfattningen av avtalen om ömsesidigt erkännande angående bedömning av överensstämmelse och förhandla fram nya avtal om ömsesidigt erkännande. Statsrådet kan anta förslaget till förordning om upphörande av tillämpningen av importtullar på hummer.

I enlighet med sina tidigare ståndpunkter understryker statsrådet betydelsen av en öppen, regelbaserad och hållbar internationell handel för Europas konkurrenskraft. (E 58/2023)

I nuläget för de internationella ekonomiska förbindelserna betonas betydelsen av att öppna nya marknader och att diversifiera produktionskedjor i syfte att höja resiliensen. I enlighet med sin tidigare ståndpunkt stöder statsrådet att EU:s pågående förhandlingar om handelsavtal slutförs och avtalen sätts i kraft fort (E 58/2023).